

Magnus Norell

Magnus Norell

Valet av Mumbai som mål är logiskt för islamistiska grupper.

Lashkar stöds av pakistansk säkerhetstjänst

Av MAGNUS NORELL

De välkoordinerade terrorattackerna i Mumbai visar på en rad punkter upp många av de kriterier vi sammankopplar med islamistiska nätverks "modus operandi" samt kopplingar mellan olika grupper och nätverk.

Man kan redan konstatera att förövarna i Mumbai har haft förbindelser med externa islamistiska grupper. Gruppen Lashkar-e-Taiba (ungefär "de troendes armé") har även pekats ut direkt då flera av de gripna tillhör den gruppen.

Lashkar bildades 1989 av den pakistanska säkerhetstjänsten som en del i kampen med Indien om Kashmir. Lashkar och flera andra grupper stöds fortfarande av delar av den pakistanska säkerhetstjänsten och inte heller den nya pakistanska regeringen har full kontroll eller insyn i denna del av säkerhetstjänstens verksamhet.

Flera av förövarna i Mumbai kom med båt, vilket bekräftats efter förhör med flera av de gripna terroristerna och bland det beslagtagna materialet fanns både vapen och granater. Förhör med ett tiotal gripna terrorister bekräftar också att så många som 70 personer kan ha deltagit i attackerna, vilket mycket väl kan stämma i och med att tio olika platser attackerades ungefär samtidigt.

Ända fram till 2003 kunde Lashkar, och andra liknade grupper, verka mer eller mindre fritt med Pakistan som bas. Det krävdes starka påtryckningar från både USA och Indien efter 11 september innan de förklarades olagliga i Pakistan. Trots detta har verksamheten kunnat fortsätta ungefär som vanligt, med vissa undantag som att grupperna bytt namn och blev mer diskreta med vad de gjorde.

I fallet med Mumbai säger vissa säkerhetskällor, både indiska och andra, att namnet på den grupp som tagit på sig ansvaret för dåden – Deccan Mujaheddin, namngiven efter den till stor del muslimska staden Hyderabad i södra Indien – är en ren front för Lashkar.

Oavsett om så är fallet eller inte så är mönstret att hitta på nya namn på gamla grupper eller för nya operationer något som islamistiska grupper använt under lång tid. Detta stämmer också in på rådande förhållanden i området där de från början Kashmirbaserade grupperna ökat sitt operationsfält från att ha inriktat sig på i första hand Kashmir till att också gälla Afghanistan och Indien.

Redan innan 11 september började Kashmirbaserade grupper – som Lashkar – att söka kontakter med talibanerna i Afghanistan och efter kriget i Afghanistan ökade takten i ansträngningarna att knyta ihop olika islamistiska aktivister med varandra runt om i regionen och även med den globala jihadistiska rörelsen.

Lashkar-e-Taibas ideologiska plattform kombinerar kampen mot vad man betraktar som Indiens ockupation av delar av Kashmir med militanta antivästliga idéer (exemplifierat av att en del av målen under attacken var hotell populära bland västerlänningar) samt kopplingar till global jihadism. Ett exempel på det senare är att flera medlemmar tränade i Afghanistan i al-Qaidaläger. Hur täta de banden var visas av att en av de viktigaste ledarna i al-Qaida, Abu Zubadyah tillfångatogs i mars 2002 i ett hus tillhörande Lashkar.

Ett annat mål för Lashkar och andra islamister är att bekämpa Indien på hemmaplan genom att destabilisera ekonomin och att störa Indiens i många stycken känsliga etniska mix. Valet av Mumbai är därför logiskt (tidigare attacker har också ägt rum där) och det är högst sannolikt att flera attacker kommer att genomföras i framtiden mot Mumbai.

Magnus Norell är forskare vid Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) och kolumnist för Utrikesbloggen.se.

29 november 2008